

Debreceni független Újság

politikai napilap

Viszik a vevőt

A város közgazdasági életének egyik legfontosabb tényezője a kereskedelem s éppen ezért magától értendő, ha ennek a kereskedelemnek, de ugyanakkor a város közönségének érdekében is szót emelünk. A városi élet közgazdasági vérkeringése elsősorban az iparon és a kereskedelmen át erősödik vagy gyengül, mélyen bele kell tehát nézni minden olyan elgondolásba és tervbe, amelynek keresztülvitele elsősorban a város kereskedelmi és ipari társadalmát érinti.

Több alkalommal felszólaltunk az ellen — és sikerrel szólaltunk fel —, hogy különböző elnevezésű kirándulónatok több napra a fővárosba expedíálják a közönséget és ezzel komoly kárt okoznak a debreceni iparnak és kereskedelemnek. Ezek a kirándulónatok, még akkor is, ha hivatalosan »kültúrtonat« a címük, tulajdonképpen azt a célt szolgálják, hogy az utazást szervező egyesületek, vagy szövetségek saját budapesti boltjaik forgalmát növeljék a vidéki kirándulókkal. Ma, amikor az ipar és a kereskedelem élet-halál harcát vívja a létért, a debreceni közgazdasági élet nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy egykedvűen és beleszólás nélkül nézze a körülötte lezajló és elsősorban őt érintő eseményeket. A debreceni iparnak és kereskedelemnek joga van ahhoz és természetesen kötelessége, hogy nemesak a saját, de a város polgárságának érdekében is felszólaljon az ellen, ami súlyos veszedelem jelent Debrecen közgazdasági életére.

Most ismét különvonalat viszi Budapestre a debreceni kirándulókat. Szombaton és vasárnap többszáz, vagy talán több ezer ember utazik el Debrecenből s ez a két nap a legjöndulatosabb számítás szerint is igen súlyos veszteség a város számára. Azok, akik ezt az utazást szervezik, hatalmas üzletérdekeltségekkel rendelkeznek a fővárosban és naivitás volna azt hinni, hogy a társasutazás megrendezésének semmi köze sincsen ezekhez a fővárosi áruházakhoz. Ennek a különvonalatnak kiránduló- vagy kultúrtonat jelleget mindössze az ad, hogy az egyik nap, amikor elviszi a debreceni közönséget, vasárnap. Eltekintve attól, hogy az ezertfői tömegek elutazása vasárnap is jelentős összeget von el a debreceni pénzforgalomból, de szombaton még mindenkinek bőven alkalma nyílik vásárlásokat eszközölni az érdekelt budapesti cégek-nél. Vagy akár más budapesti üzletekben. Abban az esetben, ha a debreceni ipar és kereskedelem produktumai mélyen a fővárosi viszonylaton alul volnának értékelhetők, talán még értelme is lehetne a budapesti bevásárlásoknak. Itt azonban meg kell állapítanunk ami máris régén köztudomású egyébként is, hogy a debreceni ipar és kereskedelem teljesítménye legalább

Eckhardt Tibor hatalmas külpolitikai beszédben hangoztatta, hogy Magyarországnak nem katonai szövetségesekre, hanem baráti szerződésekre van szüksége

Budapest, június 3. A Ház mai ülésén a pénzügyi tárca költségvetésének elfogadása után a megajánlási vita első szónoka, Dulin Jenő arra hívta fel a figyelmet, hogy az országban a hitbuzgó párt politika fertőző gócai keletkeztek. Vissza kel szorítani ezt a túlbuzgó pártpolitikát. Szakítani kell azzal a gondolatokkal, hogy minden egyesületet pártpolitikai színezettel töltsenek. Ezután

a politizáló köztisztviselők ellen

szólt, akik közül egyesek a demagógia és az izgatás között táncolnak. Fel kell oszlatni a titkos szervezeteket, amelyek a köznyugalmat állandóan veszélyeztetik. A nyílt egyesületek ellen nincsen kifogása, de ezeknek is a legszigorúbb ellenőrzését követeli.

— A láthatatlan front azt akar-

Eckhardt Tibor nagy beszéde

Eckhardt Tibor emelkedett ezután szólásra. Beszéde kezdetén a képviselők nagyrésze bevonult a Házba és megérkezett Darányi miniszterelnök is Bornemisza iparügyi miniszterrel együtt.

Eckhardt Tibor Kánya külügyminiszter beszédét egészében is és minden árnyalatában is elfogadja.

Magyarország külpolitikájának legfőbb célja az igazságos béke, amely Magyarországnak is megadja azt, amit más népeknek megadott: az őt megillető helyet a nap alatt.

A békeszerződések óta elmúlt 17—18 esztendő bebizonyította, hogy az egyoldalú túlnyomó erő nem képes állandó békés viszonyokat teremteni. Igazságtalan rendezés alapján. Ez a nyugtalanság szükségzerű, elkerülhetetlen és nem szérbőlhető ki addig, amíg megfelelő, erkölcsi alapokon nyugvó béke nem keletkezik. A jogok és kötelességek aránytalansága ép-

ja, hogy mindenki csak anyanyelvén beszélhessen.

A zsidóság szerintük kisebbség. Szent Isten, mi lesz itt: a legtöbb zsidó nem tud héberül, így csak integetni tudnak majd.

A sajtót meg kell menteni a zuglópoktól.

Bud János: A józan szocializmust össze kell egyeztetni a morális alapon álló radikalizmussal. Vannak, akik idegen tanokat akarnak átültetni, de idegen köntösben még sohasem lett naggyá nemzet. Az öregségi biztosítás mellett jobb iparpolitikát, a termelő ágak öszszefogását, a gazdasági középosztály megeremelését és az egyetemi oktatás színvonalának emelését kéri. Az üres böleső politikája ellen a jobb életnévő megeremelését tartja szükségesnek.

pen Magyarországon a legnagyobb.

Magyar kérdés nem volt soha, a magyar kérdést a békeszerződés teremtette meg.

Mussolininek valóban igaza volt, amikor a háború nagy megcsontottjának mondott bennünket, — mert valóban mi vagyunk a világ-háború legnagyobb károsultja. A világ még nem vonta le a következtetést és nem adta meg Magyarországnak még azoknak a jozeit sem a gyakorlatban, amelyeket ez az igazságtalan békeszerződés formailag megadott volna. Valamennyiünk nevében mondhatom mondja emelkedett szavakkal Eckhardt Tibor —, hogy

azt a békediktátumot, amely Trianon alapján született meg, a magyar nemzet semmi körülmények között nem fogadhatja el. (Nagy taps és élénk helyeslés a Ház minden oldalán.)

Eckhardt Tibor ezután azt a negatív megállapítást teszi, hogy

ennek a külpolitikai célnak az elérésében nem tartja megengedhetőnek a katonai szövetségek politikáját, mert Magyarország csak akkor tudja a világ rokonszenvét a maga számára biztosítani, ha erre a konvenciókonfélépülő és egyoldalú elhibázott útra nem lép. Békében ez káros egy kicsiny nemzetre, mert egy kis nemzet nagyhatalmakkal való szövetségi állapotában egyenrangú fél nem lehet. Ennek a kis nemzetnek ilyenkor csak a vazallus szerepe jut.

— Ugyanez a helyzet, ha háború fenyegeti az országot.

Magyarországnak távol kell magát tartania az idegen nagyhatalmi érdekek öszezsapásától.

Szövetségi rendszeren belül pedig ez a veszedelem fennáll és ebből végzetes kárunk lehet. Ennek következtében a nagyhatalmak által kötött szövetségektől távol tartani magunkat legeminebb nemzeti érdekünk. Ezzel szemben azonban mindegyik nagyhatalmi csoportnál komoly érdekerületet látok — mondja Eckhardt Tibor —, amelyet kultiválni csak a szabadkéz politikája mellett lehet. És ha állást foglalok a szövetségi politikával szemben, ugyanolyan határozottsággal kívánom

a baráti szerződések és baráti kapcsolatok politikáját. — A barátság engem öngyilkosságra sohasem kötelez. Nagyon böles és rendkívül elismerésre méltó az a különböző magyar kormányok által következetesen folytatott politika, amely távol tartja magát szövetségek kötésétől,

baráti szerződések megkötésében látja a magyar külpolitika helyes útját.

Helyes ez azért is, mert még akkor is, ha világnézeti kérdések körül alakulnak ki külpolitikai táborok, nekünk ez a helyzet módot ad arra, hogy ezektől a harcoktól távol tartsuk magunkat.

Wle. Hiszen a város lakosságának elsősorban érdeke, hogy a pénzt itt, lakóhelyén hozza forgalomba és nem idegenben.

A debreceni ipari és kereskedelmi élet tehát a közérdek szempontjából is köteles felszólalni, amikor

üzleti tendenciájú különvonalatokat elszállítják közönségét. És fel kell szólalnia saját érdekében is, mert nem lehet tűrni és nem szabad tűrni, hogy a debreceni közönséget kultúrtonatok helyett üzletvonalatok csábítsák a fővárosba.

„Nekünk csak egy utunk van, a magunk útja“

— Egy helyesen vezetett nemzet külpolitikája sohasem érhet válszút elé, mert az orientációk teljesen téves ideológiája helyett szereztem nekünk csak egy utunk van: a magunk útja. Mi nem mehetünk semmiféle orientáció mesgyéjén. Ha a magunk útján a magyar úton járunk, ez az út lehet eredményes, hiszen kicsi ország vagyunk, az európai erőviszonyokat nem mi dirigáljuk, de egy bizonyos: hibát nem követhetünk el. Az orientációs politika helyett egyedül azt a külpolitikát tartom helyesnek, amelyet a külügyminiszter úr folytat, a reálpolitikát.

A fegyverkezési versenyt lényegileg eldöntöttnek tartom abban a pillanatban, amint Anglia elhatározta magát a korlátlan terjedelmű fegyverkezésre. (Ugy van! Ugy van! halfelől.)

Abban a pillanatban eldönt szereztem a kérdés, hogy melyik oldal lenne erősebb, ha rákerülne a sor. De ez nem jelent miránk nézve semmiféle orientációváltást, mert az egyik fél, a nyugati demokráciák frontja lehet erősebb, a középeurópai nagyha-

A csehszlovák külpolitika hibái, a jugoszláv külpolitika sikerei

A magyar nemzet mostanig okosan elkerülte azokat a hibákat, amelyeket Csehszlovákia elkövetett másfél évtizeden át: ahelyett, hogy dunavölgyi politikát csinált volna, európai, sőt nagyhatalmi politikát csinált. Ezzel elérte azt, hogy

ma úgyszólván minden szomszédjával rossz viszonyban van,

csak nagyon távoli országokkal van jóviszonyban, amelyeknek barátsága reálpolitikailag alig jelenthet ránevezve értéket.

Magyarország mindig el tudta

Határozott politikát a középeurópai és dunavölgyi államok felé

— Magyarország politikai helyzeténél fogva középeurópai és dunavölgyi állam, kell tehát, hogy határozott politikája legyen a középeurópai államok, elsősorban a nagyhatalmak felé, de kell, hogy határozott politikája legyen a dunavölgyi államok felé is.

— Magyarország középeurópai politikájának jól bevált alapja a római paktum, az a paktum, amely igen helyesen a barátsági szerződés és nem a katonai szövetség formáját választotta.

— Amíg a kisantant a maga több, mint másfél évtizedes fennállása óta úgyszólván minden kon-

talmak viszont közelebb vannak hozzánk, úgyszólván a kezük ügyében van ez a kis ország és a Dunamedence.

— Magyarországot geopolitikai helyzete Közép-Európa-hoz és a Dunamedencéhez fűzi.

Közép-Európában pedig csak Németország, Olaszország és remélem, Lengyelország az a három nagyhatalom, amelynek közreműködésével el lehet intézni a kérdéseket.

A reálpolitikának elkerülhetetlen konzekvenciája, hogy mint középeurópai és dunamenti állam, azokkal a nagyhatalmakkal kell megbeszelnünk a magunk életét, lehetőleg közös egyetértésben, amelyek Közép-Európának és a Dunamedencének nélkülözhetetlen alkotó elemei, velünk együtt. A Rajnvidék megszállása és megerősítése óta a távolabbi országok, elsősorban Franciaország dunavölgyi befolyásának automatikusan esőkennie kellett. A brit birodalom érdektelenségét jelentett vagy legalább is nem hajlandó semmiféle kötelezettséget vállalni dunavölgyi kérdésekben.

kerülni ezt a helyzetet, hát csak nem fogja most követni Csehszlovákia példáját, csak nem fogja most lazítani azokat a természetes kapcsolatokat, amelyeknek kultiválására a kisantant államok is törekcsenek, bár nem mindig sikeresen. Jugoszlávia viszont eredményesen iparkodott úgyszólván valamennyi szomszédjával megjavítani a viszonyt. A legsikeretlenebb a csehszlovák politika volt, az orosz szerződéseken keresztül még azokat a lehetőségeket is elvágta, amelyek egyébként talán meg voltak adva számára.

ferenciája után fenyegető természetű határozatokban és komünikékben igyekezett a világ előtt demonstrálni Magyarországval szemben kerülhetetlen magatartását, addig

a római paktum szignatárius hatalmai, bár ez a paktum most ilte tízéves jubileumát, még soha senki felé egyetlen fenyegetést ez alatt a tíz év alatt nem tettek.

mindennek épp az ellenkezőjét tették, békés együttműködésük során a komoly konstruktív békepolitika jegyében folytatták ezt a római paktum alapján való külpolitikát.

Nagyra értékelem ezt a szerződést azért is, mert annak a sorsközösségnek a jegyében jött létre, amely Magyarországot Ausztriával összekapcsolja. Nagyra értékelem azért is, mert a paktum füzestendős fennállása során a három ország közül, amelyeknek belpolitikai berendezkedése teljesen különböző,

egyik sem iparkodott soha a másik belső politikájára semmiféle vonatkozásban befolyást, vagy nyomást gyakorolni

és egymás függetlenségének tökéletes tiszteletben tartása mellett alakult ki az a tökéletes külpolitikai együttműködés, amely előbb-utóbb egész Európában is példaként adásul kell hogy szolgáljon.

A német birodalommal való együttműködés

— A magyar középeurópai politikának a római paktum mellett nélkülözhetetlen eleme a Németbirodalommal való együttműködés. Rendkívül tévednek, akik azt hiszik, hogy Magyarország és a Németbirodalom külpolitikai viszonya változott, vagy megromlott volna.

— Ugyanilyen nyíltsággal meg kell azonban azt is állapítanom, hogy míg a hivatalos Magyarország és a hivatalos Németbirodalom között a viszony zavartalanul jó, addig talán a sajtóban, talán még bizonyos politikai faktorok részéről is történtek — talán mind a két oldalon — olyan nyi-

latkozatok, olyan állásfoglalások, amelyek kétségtelenül zavaróan hatottak. A hivatalos faktorok mellett ott vannak azok a pártifjúsági, vagy a külföldi németekkel foglalkozó különböző szervek, melyek mind a maguk külön felfogását iparkodnak belekeverni a két ország közötti viszony alakulásába.

Nem szabad megengednünk, hogy ilyen, többnyire feleltelen jelenségek, vagy legalább is nem hivatalos megnyilvánulások a hagyományos német-magyar jóviszony megzavarására vezessenek.

A revízió kérdésében nem lehet különbség

— A revízió kérdésében nem lehet különbség magyar és magyar ember között.

Mi a mai trianoni Magyarországot a magyar sors végleges megoldásának el nem fogadhatjuk. (Éljenzés és helyeslés.)

Mindenki barátunk, aki előbbre visz a javítás és a változtatás téréen s nem tudunk barátságát érezni olyan tényezők iránt, amelyek

ebben a kérdésben ellentétes vélemények vannak. (Ugy van! Ugy van!) Nekünk spontán mindent meg kell tennünk, hogy a kisebbségi kérdésekben velünk szemben jogos panaszok fel ne merülhessenek, másrészt pedig jogunk van azt is kívánni, hogy a tőlünk elcsatolt területeken élő magyar kisebbségek rovására a német kisebbségek előnyhöz ne juthassanak. (Ugy van! Ugy van!)

„Szent István birodalmáról lemondani soha nem fogunk“

— Végül Szent István birodalmára vonatkozólag azt kell mondanom, hogy

mi erről a gondolatról lemondani soha nem fogunk és a Németbirodalom Súdostraumjává tenni nem engedjük magunkat. (Éljénk helyeslés.)

A szentistváni gondolat kultiválására a magyar nemzet megszerzte magának az elidegeníthetetlen jogcímét. (Ugy van! Ugy van!) megszerzte történelmi fejlődésével és egy ezerestendős múlt során meghozott áldozattal, megszerzte a magyar nép faji, politikai és katonai erejével, amellyel ezer

esztendőn keresztül ennek a gondolatnak a jegyében éltük mindig életünket. De megszerztük földrajzi helyzetünkkel is, amely azt mutatja, hogy

ellenünk, vagy különösen nélkülünk itt a Dunamedencében semmiféle végleges rendet csinálni nem lehet. (Helyeslés.)

A Dunavölgyében a tőlünk idegen országok függetlenségei csak oly erővel bírnak, csak annyit érnek, amennyi ereje a magyar állameszmének itt a Dunavölgyében van. (Ugy van! Ugy van! Taps mindez oldalról.)

Közös lengyel-magyar határ

— Amikor Közép-Európa politikájáról beszélnek, beszélnem kell melegséggel és a jövőbe vetett komoly reményekkel

Lengyelországhoz való baráti viszonyunkról.

A régebben szerzett tapasztalatok, de akár legutóbb a csehszlovák-orosz katonai szerződés következtében szerzett tapasztalatok Lengyelországban és Magyarországon is csak fokozták a közös határ iránti természetes vágyat.

A dunavölgyi együttműködés

— Magyarországnak történelmi hivatása van a Duna völgyében, amelyet be is fogunk kellően tölteni. A dunavölgyi kérdés megoldásának tehát más lehetősége, mint az együttműködésnek valamilyen formában való megvalósítása, nem lehetséges. Most, amikor végre a Duna völgyében a római paktumban csoporttá egyesült országok teljes egyensúlyt jelenthetnek már a kisantanttal szemben, elérkezett az ideje annak, — hogy igenis, tárgyaljunk ezekről a kérdésekről. A másik oldalnak volna végre a kötelessége, hogy a megfelelő lépéseket megtegyje.

Az egyik Magyarország joggyengeségének elismerése, a másik a nemzeti kisebbségeknek biztosított jogok tisztesség megőrzése.

— Ha tehát a viszonyok normalizálására gondolunk a Duna völgyében,

itt az ideje, hogy a kisantant a maga részéről tegye meg a megfelelő lépéseket.

A másik kérdésben ugyanez a helyzet. A magyar kisebbségek helyzete az utódállamokban általában rossz, de mégis az egyes államokban nem egyforma. Jugoszláviában például az utóbbi időben látunk határozott jeleket, amelyek bizonyos mértékig talán a helyzetet is javítják.

Csehszlovákiában is nem annyira a törvények alkalmazása, hanem maguk a törvények azok, amelyek joggal nyugtalanítják a magyarságot. Eddig nem éltek legalább is túl drasztikus módon a „lehetőséggel“, de az ottani magyar kisebbség számára ez a helyzet nem kielégítő.

(A parlament üléséről szóló tudósításunk folytatása a 4. oldalán.)

VIGSZINHÁZ

Egy törvénytelen szerzem
izgalmas és megható drámája:

A bűnös

PIERRE BLANCHAR
a főszereplő

Bemutató ma este 8 óráig
felülieknek!

Windsor hercege elindult nászútjára

Bonyodalmak a candéi kastélyban tartott esküvő egyházi része körül

Candé-kastély, június 3. Windsor hercege, aki Anglia trónját hagyta ott, hogy nőül vehesse Wallis Warfieldet, csüörtökön esküvőre érkezett a szigori udvari tilalom ellenére, amely szerint senki sem vehet részt a windsori herceg esküvőjén, aki udvari méltóságot, vagy tisztet visel, megjelent a vendégek között az egykori király meghitt barátai közül Sir Godfrey Thomas, aki Edward magánitkára volt. Néhány előkelőségén kívül megjelentek a herceg volt alkalmazottai és candéi kastély személyzete is, akiket a herceg maga hívott meg.

Az egyházi szertartások körül bonyodalmak támadtak.

Reverend Jardine anglikán lelkész, aki a hercegi párt összeadta, felsőbb hatóságának engedélyre, sőt beleegyezésére nélkül, teljesen a saját elhatározásából cselekedett. Fulham püspöke kijelentette, hogy Jardinenak nincs engedélye arra, hogy Franciaországban közreműködjen az egyházi szertartásban, emellett fogva

Jardine kizárólag, mint magán személy járhat el az egyház meghatalmazása és tekintélye nélkül.

A kastély szalonjában tartották meg a szertartást. A 34 személyből álló násznép előtt Mercier, Mons polgármestere, aki az anyakönyvvezető tisztet látta el, megkérdezte a herceget: — Monsieur David Windsor herceg, nőül akarja-e venni a baltimori születésű Madame Wallis Warfieldet?

Windsor herceg is franciául válaszolt Szilárd hangon mondta:

— Oui.

A kérdést most a menyasszonyhoz intézte az anyakönyvvezető.

Wallis Warfield

kissé remegő hangon mondta az igenlő választ

A polgármester felolvasta a francia házassági törvény idevonatkozó szakaszát, amely kötelezi a férjet, hogy védelmében részesítse feleségét és az aszszonyt kötelezi, hogy híven engedelmeskedjen férjének.

Mercier polgármester a rövid szertartás során felolvasta a jegyespár neveit, felsorolva a völégény hivatalos címét és kitüntetéseit, majd felszólította a tanukat, még pedig a windsori herceg részéről Metcalf őrnagyot, a menyasszony részéről Rogers Hermant, olvasák el a francia polgári törvénykönyvnek a házasságra vonatkozó három szakaszát.

Ezután intézte a jegyespárhoz az előírt kérdéseket. A törvényben előírt figyelemzések között szerepelt az is, hogy a házasságnak leendő gyermekeiket közösen kell eltartaniuk és nevelniük.

A kiadó násznagy szerepét Rogers Herman töltötte be.

Végül a polgármester rövid beszédben boldogságot kívánt az új párnak, miközben a herceg boldogan mosolygott hitvesére.

Délelőtt 11 óra 47 perckor Mercier polgármester befejezte a polgári szertartást a következő kijelentéssel:

— A törvény nevében ezennel kijelentem, hogy a házasság kötelékei fűzik önöket össze. Ezzel a polgári házassági szertartás be is végződött és az anyakönyvvezető átnyújtotta Windsor hercegnek a házassági levelet.

A herceg kezét nyújtott a polgármesternek és átadott neki egy borítékban egy nagyobb pénzösszeget jótékony célokra, egyben meghívta a lakadalmas ebédre.

Mercier polgármester az új párhoz in

tézett rövid beszédében rámutatott arra, hogy a sors különös véletlenének köszönheti, hogy őt érte a polgári szertartás elvégzésének tisztessége. Méltatlannak érezné magát e nagy megtiszteltetésre, ha nem tudná, hogy olyan nemzet képvisel, amely

mindig csodálta az önzetlen, lovaságos viselkedést és azokat a bátor cselekedeteket, amelyeket nem az érz, hanem a szív diktál.

— Amikor a magam nevében üdvözölöm, — folytatta a polgármester — a herceget, aki egy Franciaországgal barátságban élő népek volt igen szerett uralkodója és a hercegnét, akit őfensége egy nemes nép köréből választott, amelyhez Franciaországot szintén értékes kapcsolatok fűzik, engedjék meg, hogy honfitársaim nevében is a legmelegebb szerencsét kívánjak boldogságukhoz.

Befejezésül annak a reménynek adott kifejezést, hogy a herceg és felesége később is gyakran visszatérnek erre a vidékre, amelynek népét nagy örömmel tölti el a herceg megtisztelő jelenléte.

A szertartás befejeztével a polgármester a francia miniszterelnök nevében hatalmas virágcsokrot nyújtott át a hercegnek és a hercegnének.

Déli 12 órakor a windsori herceg és felesége elhagyták a szalont és a könyvtárszobán át a kápolnába átalakított zeneterembe vonultak. Néhány pillanat múlva már az oltár előtt térdeltek fehér selyemszatón párnákon és

Anderson Jardine lelkész megkezd-

te az egyházi esküvői szertartást.

Az orgonán Marcel Dupré francia orgonaművész nászindulót játszott. Jardine lelkész, kezében a bibliával elvégezte az egyházi szertartást és utána boldogságot kívánt a fiatal párnak.

A ceremónia alig tartott tíz percig. Utána a herceg és a hercegné körülbelül negyedórát békésen türt, hogy a filmoperatőrök és fényképezőriporterek felvételeket készítsenek róluk. Félegy volt, amikor az új pár a lakadalmas vendégekkel az ebédlőteremben villásreggelihez ült.

Feltűnt, hogy igen sok olasz hírlapíró és filmriporter jött az esküvőre, holott, mint emlékeztetés, a londoni koronázáson olasz újságok nem képviseltették magukat.

A candéi kastély eddig mintegy négyszáz ajándék,

köztük az angol királyi család ajándékai

és több ezer távirat érkezett a világ minden részéről.

Az esküvői szertartások befejezése után az új pár a vörös szalonban fogadta a vendégek szerencsekívánatait, majd mindketten odaálltak a fotóriporternek és a filmriporternek elé és engedelmesen fordultak jobbra-balra, ahogyan a fotóriporternek parancsolták. Az új pár este 6 órakor autón távozott el a kastélyból, hogy a bécsi expresszvonathoz vitessék magukat, amelyen

elindultak nászútjuk első állomása, a karinthiai Wasszeleonburg felé.

A kereskedők egyhangúan tiltakoznak a Budapestre indított különvonatok ellen

A Debreceni Független Ujság a közelmúltban sikeres akciót indított azok ellen a különvonatok ellen, amelyek több napra Debrecenből Budapestre szállítják a közönséget és ezáltal jelentős kárt okoznak a helybeli iparnak és kereskedelemnek. A legutóbbi különvonatot, amelyet budapesti kereskedelmi érdekeltségek akartak megrendezni, éppen a Független Ujság közbelépése folytán nem indíthatták el. Most azonban értesülésünk szerint

egy másik kereskedelmi érdekeltség akar kétnapos budapesti kirándulást szervezni.

Természetesen éppen úgy, mint annakidején, e kirándulás ellen is tiltakoznunk kell a debreceni ipar és kereskedelem érdekeinek megvédése szempontjából. A debreceni közönséget nem szabad üzleti érdekekből a fővárosba vinni, különösen akkor, amikor a budapestivel egyforma nivón álló helybeli ipar és kereskedelem igen súlyos gazdasági helyzetben van. A debreceni kereskedők is tiltakoznak az ilyen üzleti érdeki társasutazásrendezés ellen. Kérdést intéztünk néhány debreceni nagykereskedőhöz a szombatban indítandó különvonat ügyével kapcsolatban; a nyilatkozatokat alább közöljük.

BENYÁTS EMIL:

— Elítélem az ilyen üzleti irányú kirándulónkatokat. A feletes hatóságoknak kellene érzékelni, hogy milyen káros a debreceni ipari és kereskedelmi érdekekre,

ha minden Budapestre centralizálódik. De éppen ilyen káros az a propaganda is, amelyet egyes utazási irodák fejtenek ki annak érdekében, hogy a magyar közönség külföldön nyaraljon!

CSILLAG MIKLÓS:

— Az ilyen többnapos kirándulás rendkívül káros az itteni viszonyokra. Ha felviszik a pénzt a fővárosba, akkor az adót is a budapesti kereskedőknek kellene fizetni a debreceniek helyett!

KLEIN EMIL:

— Óriási kárt jelentenek ezek a különvonatok különösen elsőjén, amikor a publikum a legvásárlóképebb. Egészen biztos, hogy ilyen esetben a közönség, bármennyire hozzászólt a debreceni üzletéhez, ott is eszközöl bevásárlásokat. A közönség végeredményben nem takarít meg semmit, mert a rendelkezésére álló idő a bevásárlásokra kétségtelenül rövid és az ilyen elsieltett bevásárlás után odahaza egészen biztosan családosi éri. Nem is beszélve arról, hogy Debrecenben az árak javarészt olcsóbbak a pestiekénél. Hogy ennek csak egyik okát említem: a budapesti boltberek sokkal magasabbak, mint a debreceniek. A fővárosi kereskedők semmiesetre sem kalkulálnak úgy, mint a debreceniek. Sokkal megnyugtatóbb érzés az, ha a vevő bemegy a megkövetelt debreceni üzletébe, ahol, mint ismerőst, a lehető legelőzékenyebben igyekeznek kiszolgálni.

Önis
mesterien süt

Dr. OETKER-féle
RECEPTKÖNYVBŐL

Dr. OETKER-féle
SÜTŐPORRAL!

Elnapolták a Szendrey-Varjassy sajtópert

A debreceni büntetőtörvényszék Tokay-tanácsa csüörtökön folytatta annak a rágalmazási pernek tárgyalását, amelynek vádlottja ifj. Varjassy Imre kovácsmester. Ifj. Varjassy Imre tavaly cikket írt Szendrey Sándor volt ipartestületi alelnökről s a cikk tartalma miatt tette meg Szendrey Sándor a feljelentést.

A törvényszék kedden kezdte meg a főtárgyalást ebben az ügyben s akkor kihallgatta dr. Diczig Alajos kamari titkár is, aki elmondotta, hogy bár a Szendrey vezetése alatt álló ácsesport munkálataihoz jutott a TIKÁV alkalmával, a volt ipartestületi alelnök egy beadványában minősíthetetlen hangú támadást intézett a kamara elnöksége ellen. Több tanut hallgatott meg ki a bíróság, kik részben azt vallották, hogy Szendrey kifogástalan magatartást tanúsított az ipartestületi alelnöki székében.

A keddi tárgyaláson szintén tanukat hallgatott ki a törvényszék. Hélethozatalra azonban nem került a sor, a tanácselnök a tárgyalás folytatását június 21-ére halasztotta, amikor folytatják a tanúkihallgatásokat.

Időjostias

Mérsékelt nyugati, északnyugati szél, néhány helyen még záporosó. A hőmérséklet már nem süllyed tovább. Délen és nyugaton már kissé emelkedik.

Ehezett, penzt csait ki egy urilány

Egy fiatal debreceni úrileány család vétségével vádolva került a járásbíró elé. Schor Annának hívják, varróné és azzal vádolják, hogy hat pengőt kicsalt távoli rokonától, Sztanó Lajosnéétől.

A feltűnően jó megjelenésű lány a járásbíró előtt nyomorával védekezett:

— Édesanyammal együtt a legnagyobb nyomorban éltünk, éhezünk, amikor felmentem Sztanó Lajosnéhez, már két napja nem ettünk. Csak az tudja megérteni a tettemet, aki már volt hasonló helyzetben. Az éhség szinte elvette az eszemet, minden mindegy volt, nem akartam, hogy elpusztuljunk.

A sértett Sztanó Lajosné kijelenti, hogy nem tudja pontosan, milyen rokona neki a vádlott lány, de ő nem vállalja az ilyen rokonságot. Schor Anna az egyik nagynénje nevében csalta ki tőle a hat pengőt.

A járásbíró család vétsége címén nyolc napi fogházra ítélte a varróné lányt. Súlyosbító körülménynek vette a járásbíró azt, hogy a lány már elkövetett hasonló cselekményeket és akkor a bíróság megkönyörült rajta s nem hozott marasztaló ítéletet. Ez a tette tehát visszaesésnek számít.

Amikor a varróné meghallotta az ítéletet, sírva rohant oda a sértett asszonyhoz és összetett kezekkel könyörgött, ne tegyék tönkre, vonja vissza a feljelentést, megtéríti a kárt, ne zárassa be hat pengő miatt, ő ezt nem éli túl. Csak percek múlva nyugszik meg s akkor bejelenti, hogy fellebbez az ítélet ellen.

A parlamenti tudósítás folytatása.

A harmadik irányban, Románia irányában valóságos konsternációval kell beszélni arról a helyzetről, amely ott kialakult.

Ami Erdélyben folyik a kisebbségekkel szemben...

Rupert Rezső: Európa szége.

Eckhardt Tibor: ... az nem egy pillanatnyi kormányzati intézkedés konzekvenciája, hanem az az évek során keresztül folytatott szisztematikus igazgatásnak ma már természetes következménye.

Ma már olyan atmoszféra alakult ki az erdélyi kormányban és a jelenleg uralomon levő liberális párt körében, amely

egyenesen hazafias kötelességének tekintí a magyarországi minél eredményesebb legázolását.

— Ha azt látjuk, hogy az elszakított magyarság évről-évre és napról-napra fokozódó ütemben pusztul, akkor

a nemzet türelmének el kell fogynia

és nekünk minden el kell akkor követnünk, hogy ez a lehetőség, az a tragédia ne következzen be.

— Gazdasági közeledés politikája olyan országok között, amelyeknél a politikai kérdések rendezetlenek, eredményre alig vezethet.

Az imént említett előfeltételek teljesítése esetén a magam részéről

a közeledési politikának végső határát a meg nem támadási szerződések rendszerében látom.

— Nem tartok lehetségesnek baráti rendszert a Duna völgyében mindaddig amíg a trianoni szerződés területi rendelkezései fennállnak.

A területi kérdésnek, a revízió honorálása nélkül barátságos és végleges rendezése a Duna völgyében részünkről nem képzelhető el.

(Taps a Ház minden oldalán.)

— Uj béke vagy új háború felé megy a világ, mert így, ahogyan vannak, — nem fognak maradni a viszonyok, ez a nemzet az eljövendő béketárgyalások asztalától megerősödve fog kikerülni, mert valahányszor az eszme és a kard konfliktusba kerül, ideig, óráig győzhet a kard, de végeredményben győzni fog az eszme.

(Nagy taps és éljenzés fogadta Eckhardt Tibor beszédét, számosan üdvözölték.)

Eckhardt Tibor után Rác Kálmán külpolitikai kérdésekkel foglalkozott.

Buchinger Manó bizalmatlan a kormány iránt, mert aggasztóan halogatja a titkos választójogot. Helyes, ha a polgárpártok összefognak a szélsőséges igazgatás ellen s a választójog érdekében. Bíró Pál után Drobny Lajos helyeselte a külön iparügyi minisztérium felállítását.

Az ülés háromnegyed 6 óra után ért véget.

ÖSSZEVERTÉ AZ ÉJJELIÖRT KÉT RÉSZEG SZEKERES

Csütörtökön este hét óra tájban két részeg ember szekeren hajtott a Sámsoni úton, ahol éppen a közeledés javítja. Erdős Gábor, Ág uca 7. szám alatti lakos, 65 éves földműves, aki az út építésénél éjjeliőri szolgálatot teljesít, — szép szóval figyelmeztette a szekéren ülőket, hogy merre szabad hajtaniok. A részegek azonban nem vették jó néven a figyelmeztetést, legrágták a szekérről és az öreg éjjeliőrt seprűnyéllel úgy összeverték, hogy koponyáján súlyos zúzott sebeket szenvedett. Erdős Gábor a mentők elsősegély után a sebészeti klinikára szállították, ahol ápolás alá vették.

Debrecen tanársegéd az orvoshatán. Az orvosi nagyhét mai napján a Magyar Belorvosok Egyesülete tartotta második ülésnapját, amelynek vitája cukorbeteg volt. Az előadók között szerepelt Róth Imre tanársegéd is.

Nagyszabású katonai ünnepek Rómában Blomberg hadügyminiszter látogatása alkalmából

Róma, június 3. Blomberg vezértábornagy német hadügyminiszter római látogatásának lefolyásáról az olasz lapok vezető helyen részletes tudósításokat közölnek. A német hadügyminiszter látogatását nagyjelentőségű politikai eseménynek tartják. Megírják a lapok, hogy

a birodalmi hadügyminiszter első tanácskozása Mussolini miniszterelnökkel egy óra hosszúságú volt

és hogy a tanácskozáson jelen volt Ciano gróf külügyminiszter is. A lapok minduntalan kiemelik azt a tényt is, hogy Mussolini a három nemzetvédelmi tárca ügyeit is vezeti.

A féléhivatalos Popolo d'Italia a következőket írja:

— Blomberg vezértábornagynak, mint Mussolini vendégének, most alkalma lesz megismerni az olasz haderőt és a fasiszta kormányzat fejlődését. Olaszország elismerte Németország katonai egyenjogúságának helyreállítását.

Az olasz hódítás Afrikában új helyzetet teremtett a Földközi tengeren és nyugaton is

s a szankciók idején a gazdasági együttműködés a berlin-római tengely létrejöttéhez vezetett. Ez a tengely a legutóbbi spanyolországi tragikus események során kiállotta a tűzpróbát.

A berlin-római tengely Európában a bolsevizmus végzetes elnyomulásával szemben garanciát jelent. Olaszország és Németország európai célkitűzései abban foglalhatók össze, hogy a végzetes kisiklásokkal szemben az újjáépítésért harcolnak.

Róma, június 3. Blomberg tábornagy olaszországi látogatása oly nagyarányú katonai megnyitkozásokra adott alkalmat, amelyekre Horthy Miklós látogatása és a birodalmi ünnepek óta nem volt példa. Mussolininek alkalma volt bemutatni a német hadügyminiszternek

az olasz haderő legfontosabb tényezőjét, a légihaderőt.

A délelőtti légitüntetést az olasz király és császár is megjelent.

Este Mussolini miniszterelnök a Venezia-palotában a német hadügyminiszter tiszteletére vacsorát adott, amelyet fényes fogadás követett.

A kormányzó kihallgatáson fogadta a lengyel kultuszminisztert

Budapest, június 3. Mára virradó éjszaka érkezett Budapestre Wojciech Swietoslowski lengyel vallás- és közoktatásügyi miniszter. A pályaudvarról a Dunapalotába hajtatott, ahonnan ma reggel kíséretének tagjaival együtt a Várba ment. Feliratkozott Horthy kormányzónál, Horthy Miklósnál, József főhercegnél, a nunciusnál, a hercegprímásnál és a kormány tagjainál.

Tíz órakor a kultuszminisztériumba ment Swietoslowski miniszter, ahol félórás tanácskozást folytatott Hóman Bálint kultuszminiszterrel.

Tizenegykor fogadta a lengyel kultuszminisztert Horthy kormányzó és a kihallgatás alkalmával átnyújtotta neki az I. osztályú magyar érdemrendet.

Látogatást tett a lengyel miniszter Darányi Kálmán és Kánya külügyminiszterrel is, majd Hóman Bálint kíséretében a Hősök emlékkövéhez ment, amelyet megkoszorúzott.

Hóman kultuszminiszter ma délután két órakor a Gellért-szállóban dezsónét adott a lengyel kultuszminiszter tiszteletére, amelyen résztvett Darányi miniszterelnök, Orlovczy budapesti lengyel követ és a magyar tudományos élet csaknem valamennyi kiválósága. Hóman kultuszminiszter pohárköszöntőben üdvözölte a lengyel vendéget, megemlékezett a magyar-lengyel barátságról.

— Ez a látogatás bizonyágtétel a lengyel és magyar művelődés alapjainak közönsége, törekvéseink rokonsága, célkitűzéseink hasonlósága mellett.

Swietoslowski miniszter meleg hangon válaszolt Hóman Bálint beszédére és poharát Horthy Miklós kormányzóra, Magyarország felvirágozására, a magyar tudománykultúra és művészetek fejlődésére és Hóman Bálint egészségére ültette.

Budapest, június 3. A kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére megengedte, hogy a m. kir. József nádor műszaki és gazdaságtudományi egyetemen dr. Swietoslowski Wojciech lengyel kultuszminisztert a kémiai tudományok művelése terén szerzett kiváló érdemei elismeréséül a műszaki tudományok tb. doktorává avassa és részére a tb. doktori oklevelet kiszolgáltatassa.

Budapest, június 3. Ma délután 5 órakor Swietoslowski lengyel kultuszminiszter

a Magyar Tudományos Akadémiát látogatta meg

kíséretével. József királyi herceg néhány meleg szóval üdvözölte a lengyel vendéget. A lengyel miniszter hálás szavakkal köszönte meg a fogadtatást s afeletti örömeinek adott kifejezést, hogy alkalma volt a nagymúltú Magyar Tudományos Akadémiát megtekinteni.

Swietoslowski lengyel kultuszminiszter kíséretével és Hóman Bálint kultuszminiszterrel csütörtök este félhétkor ellátogatott a Pázmány Péter tudományegyetemre. A minisztert ünnepélyesen fogadták.

A lengyel közoktatásügyi miniszter péntek reggel Szegedre utazik kíséretével.

OTTÓ KIRÁLYFI SAN SEBASTIANBAN

Róma, június 3. A Giornale d'Italia jelentése szerint Ottó királyfi szerdán este San Sebastianba érkezett, ahol Duc Otto de Baar név alatt jelentette be magát. Előreláthatólag 4-5 napig San Sebastianban marad.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL ESZKÖZLI VASARLASAIT

— Prostatatúltengésnél és hólyagtágulásnál, amikor igen fontos, hogy a betegnek erőlködés nélkül mindennap könnyű bélürülése legyen, akkor reggelként éhgyomorra egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz a lehető legjobb szolgálatot teszi. Az orvosok ajánlják.

A szovjet százezer példányban kiadja Ludendorff vallási tételeit

Bécs, június 3. A katolikus egyházhoz közelálló Reichspost jelenti a Vatikánból, hogy az Osservatore Romano, a Vatikán hivatalos lapja, »Ludendorff meglepetése« címmel közli, hogy az orosz istentelnek központi tanácsa elhatározta, hogy a szovjetek állami nyomdájában Ludendorff vallási dekrétinájának egy népies kiadást elkészítteti és kiadja.

Először százezer példányban fog Ludendorff könyve megjelenni és az orosz ateista mozgalom vezetői között kerül elsősorban kiosztásra. A Vatikán lapja ezzel a hírrel kapcsolatban megjegyzi a következőket:

»El tudjuk képzelni Ludendorff meglepetését, ha meglátja, hogy hazájának ellenségei közé emelkedett, amikor besorozzák az orosz bolsevik propaganda teóriájának iskolamesterei közé.«

Anyakönyvi hírek

Születések: Nagyházi Sándor postaltiszt, leány Irma. Papp Lajos fm., leány Margit. Papp László szabósegéd, leány Julia. Horváth Sándor kocsis, fiú Sándor. Török Sándor MÁV altiszt, leány Magda. Török Zoltán cipészmeister, leány Mária. Kecskés István MÁV altiszt, leány Katalin. Rác Ferenc fm., leány Izabella. Szigetvári Mátyás MÁV igazgató, leány Mária.

Eljegyzések: Tóth Béla npsz. — Utveczki Gizella, Szemán András kovácssegéd—Vig Piroška, Madarász Mihály sűrű—Kovács Julia, Balogh Imre lakatossegéd—Juhász Margit, Bessenyei Zsigmond cipészsegéd—Timm Ilona, Juhász Dezső tisztviselő—Szabó Teréz, Mándoki János fm.—Bodnár Erzsébet, Sósuti Béla MÁV lakatos—Szabó Ilona.

Bedől a dunabogdányi templom oromfala

Dunabogdány, június 3. Ma reggel megdőbentő szerencsétlenség történt a dunabogdányi római katolikus templom tatarozási munkálatainál. — A templom oromfala bedől és az állványon dolgozó hat munkást maga alá temette.

Ketten a romok alatt holtan maradtak,

hárman súlyosan megsebesültek.

Két esztendővel ezelőtt a dunabogdányi katolikus templom tornyát lebontották, mert a torony összedőléssel fenyegetett. Akkor elhatározták, hogy tatarozni fogják az elhanyagolt állapotban lévő templomot. Most folytak a tatarozási munkálatok. Ma reggel nyolc órakor, amikor az újjáépítést végző munkások már javában dolgoztak, a templom oromzatának fala rádől az oromfal mellett felállított hatalmas állványra.

A bedőlés óriási robajjal járt és a következő pillanatban már kétségbeesett kiabálások verték fel a környéket.

A bedőlő oromfal ugranis maga alá temette az állványon dolgozó hat munkást, Slezák Mártont, Popelka Pétert, Rudolf Károlyt, Géczy Józsefet, Vernác Istvánt és hatodik társukat. A romok alatt két munkást, Slezák Mártont és Popelka Pétert holtan találtak, Rudolf Károlyt, Géczy Józsefet és Vernác Istvánt pedig súlyos sebesülten. A hatodik munkásnak az iktetésen kívül más baja nem történt.

A minisztertanács elfogadta a magánalkalmazottakról szóló javaslatot

Budapest, június 3. A minisztertanács legutóbb tárgyalta és elfogadta Bornemisza Géza kereskedelmi és ipariügyi miniszternek a magánalkalmazottak jogviszonyait szabályozó törvényjavaslatát.

A javaslat első szakasza kimondja, hogy

a törvény hatálya kiterjed a szolgálati és munkaviszonyra, akár természetes, akár jogszemély a munkaadó, ha üzlete, üzeme vagy foglalkozása körében másnak akár testi, akár szellemi munkáját ellenérték fejében igénybeveszi, még akkor is, ha az üzemnek, vagy foglalkozásnak oktató, vagy jótékonyági jellege van.

A második szakasz kivészi a törvény rendelkezései alól a mezőgazdasági termelést, az állattenyésztést, selyemtermelést, kert- és szőlőművelést, valamint az ezekkel összefüggő mellékiparágakat, feltéve, hogy leginkább saját nyersanyagok felhasználásával és eladásával foglalkoznak. Kivészi továbbá a közszolgálati alkalmazottakat, valamint a közforgalmi közlekedési vállalatokat.

A harmadik szakasz kimondja, hogy az első szakasz alá eső üzletekben, üzemekben és foglalkozási ágakban alkalmazott személyzet valóságos munkaideje a munkaközi szünetek beszámítása nélkül 24 óra alatt nyolc óránál, hetenként 48 óránál, a tisztviselők munkaideje heti 44 óránál hosszabb nem lehet.

A negyedik szakasz biztosítja az illetékes miniszter számára azt a jogot, hogy a munkaidőt fontos gazdasági szempontok fenforgása esetén a harmadik szakasz rendelkezéseitől eltérőleg szabályozhassa.

Az ötödik szakasz előírja a megfelelő pihenési időt, a munkaközi szünetet, amelynek legalább negyedórát kell tartania. A munkaközi szünet kötelező tartamát egyébként az illetékes miniszter rendeletileg szabályozhatja.

A hatodik szakasz a túlmunka különdíjazásáról szól és előírja, hogy a munkaadó a rendes munkaidőn túl, testimunkát a rendes bérnél 25 százalékkal magasabban köteles díjazni. Darab-, bérnél és akkordbérnél a munkavállaló átlagos heti keresetének 1 munkaoóra eső részét kell órabérnek tekinteni.

A hetedik szakasz a legkisebb munkabér megállapítására vonatkozik.

A nyolcadik szakasz szerint az illetékes miniszter az érdekelt munkaadók és munkavállalók képviselőinek, illetőleg gazdasági egyesületeinek meghallgatása után határozza meg, hogy a legkisebb munkabérek mely termelési vagy foglalkozási ágra, ezeknek mely részére kell megállapítani.

A kilencedik szakasz kimondja, hogy a legkisebb munkabér kötelező a munkaadókra és munkavállalókra, ennél felsőbb bért még a munkavállaló hozzájárulásával sem lehet fizetni.

A tizedik szakasz szerint a munkavállaló a munkaadótól követelheti a valóban fizetett és a törvény alapján megállapított legkisebb munkabér közötti különbözetet.

A tizenegyedik szakasz az évenkénti fizetési szabadságról intézkedik. Évenként legalább hat

munkanapot magában foglaló fizetési szabadságot kell adni, a betegség miatti munkamegszakítást

Agyonlőtte magát egy fiatal vákáncsos

Hajnal József halápi vákáncsos szerdán délután szerelmi bánata miatt vadászfegyverrel hasbalította magát. A 19 éves fiút eszméletlen állapotban hozták be a debreceni sebészeti klinikára,

ebbe nem lehet beleszámítani.

A tizenkettedik szakasz szerint az illetékes miniszter a munkavállalók egyes csoportjai részére a fizetési szabadság időtartamát rendeletben hat munkanapnál hosszabb időben is megállapíthatja.

A további szakaszok vegyes és büntető rendelkezéseket tartalmaznak. A javaslat 19 szakaszból áll.

Magyar gesztenyesütő dollárkacciejé Amerikában

Szombathely, június 3. Néhány napra érdekes vendég érkezett Szombathelyre, ahol az egyik előkelő szállodában bérelt magának apartmant. Az ér-

Maichin Rudolf karrierje egyike a legregényesebb üzleti karriereknek. — 1918-ban, vagyis 19 évvel ezelőtt vándorolt ki Szombathelyről és az aránylag rövid idő alatt viszonylagos évek után rendkívül sikeres pályát futott be.

Maichin Rudolf 19 évvel ezelőtt egyszerű gesztenyesütő volt Szombathelyen, akinek az egyik Erzsébet királyné uccai udvarban volt egy kis zugüzlete és közben ő maga is kiállott az uccasárookra.

Valamikor Laibachból került Szombathelyre több családtagjával egyetemben és amikor a marónisítás terén is dekonjunktúra kezdődött, anyjával együtt Amerikába vándorolt.

Newyorkban telepedett le, ahol eleinte ő is átélte a bevándorlók szomorú életét. Mint uccai munkás kezdte s már felfelé ívelt a pályája, amikor szövómunkásként helyezkedett el az egyik gyárban. Hamarosan kitanulta azonban a szakmát. Mikor azután éjjel-nappal folytatott szakadatlan munkával sikerült 750 dollárt összegyűjtenie, két ugyanilyen tőkével rendelkező lengyel munkással társulva, egy kis szövőgyárat alapított. Akkor még csak alig pár munkást foglalkoztattak.

Az amerikai ízü, romantikus történet lapjai azonban tovább pergetek és e pillanatban ott tart, hogy ma ötszáz munkással dolgozó hatalmas szövőgyárnak az egyéni tulajdonosa és vagyona legalább egy millió dollárra tehető.

csak TRUNKHAHN utijuhában utazzon

ELADÁS: VI. TERÉZ-KRT. 8. IV. PROHÁSZKA OTTOKÁR-U. 8. Gyártótelep: BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

dekes vendéget Maichin Rudolfnak hívták. Negyvenkét éves és egy nagy newyorki szövőgyárnak a tulajdonosa.

Lúgkövel leöntötte volt főnökét egy elbocsátott tisztviselő

Budapest, június 3. Ma reggel nyolc óra után néhány perccel borzalmas lúgkővel történt az Eskü-tér 5. sz. ház előtt. A járőrök csak arra lettek figyelmesek, hogy két elegánsan öltözött fiatalember vitatkozik, majd a következő pillanatban

velőtrázó sikoltások verték fel a csendes belvárosi utcát. A Belvárosi kávéházból pincérek rohantak ki, a földön hemperegve két verekedő embert találtak.

Az egyik férfi arcán ekkor már borzalmas égési seb éktelenkedett. A verekedés súlyosan sérült áldozatát a mentők elszállították, a másik férfit előállították.

Kiderült, hogy Róbert Ignác 50 éves állásnélküli tisztviselő. A Fővárosi Ásványvízüzemnél volt alkalmazásban, de onnan kilépett. Kilépése után differenciái támadtak volt felettesével, Markovics Józseffel és emiatt állandó veszekedések voltak közöttük.

Ma reggel Róbert Ignác megleste Markovics Józsefet a Belvárosi kávéház előtt, majd lúgkövel leöntötte.

Róbert Ignác azt mondta, hogy a lúgkővel azért hordta magánál, — mert öngyilkos akart lenni. Róbert Ignácot őrizetbe vették. A súlyosan sebesült Markovics József jobb arcáról a lúgkő teljesen lemarta a bőrt és az orvosok tartanak attól is, hogy a jobb szemévilágát elveszíti.

A hűtőházépítés a közgyűlés előtt

Debrecen város törvényhatóságának kisgyűlése és törvényhatósági bizottsága június hó 4-én és 5-én rendkívüli ülést illetve közgyűlést tart. A gyűlések egyetlen tárgya: előterjesztés a vágóhídi új hűtőház építési munkálatainak vállalatbaadása.

A közgyűlés hivatva van a város régen húzódo hűtőházépítkezése és különösen az építkezési munkálatok megkezdése tárgyában dönteni és ezt a kérdést végre megoldani.

A FUGGETLEN UJSAG hirdetései mindig eredményesek!

ANGOL-BAN

Június 4.

Június 4. Egy ország szíve dobban keserves rezdüléssel emlékezőre, Trianon évfordulóján, a nemzet gyásznak — temetésének napján.

Tizenhét esztendővel ezelőtt történt. Tizenhét év egy történelem századaiban és évezredekben elenyésző apróság, de egy nemzet sziében tizenhét évi szenvedés, gyötrelm és megpróbáltatás. Tizenhét évvel ezelőtt aláírták a magyar nemzetet egy szerződést, amelyet a hatalom mámorában megbódult erő diktált a papírosra és ez a szerződés azóta, mint valami égő seb ég a nemzet testén, ráégetve a békétlenséget, élőhalott merevséget, meg nem nyugvó nyugtalanságot. Testvéreket tépt szét, családokat hullatott szerte és idegenre teremtette azokat, akik egypártotartók a nagy magyar közösségben. Egy ország élnivágyását, annak minden lehetetlén lehetőségét akarta semmivé tenni — és összeszorult ökökkel, néma szenvedéssel türe mindent már tizenhét éven keresztül a halálra ítélt magyarság.

De ez a tizenhét év meghozta az eszmélést. A halálra ítélt magyarság bebizonyította a maga életképességét. Ebben a vajdó, keresztrefeszített kálváriájában is megteremtette a maga eszméletlenségéből az életet, a talpraállást. Most rajtuk a sor. Lássák meg, hogy egy győgyíthatatlan sebet ejtettek nemcsak a magyar nemzet testén, de az egész Dunavölgyének kísértő problémáját teremtették meg a szegénységet, szomorúságot teremtő diktátumokkal. Kaptak eddig! Most adjanak. Viszszu azt, ami a miénk, ami a történelem tanúsága szerint magyar volt mindig. Adják vissza és visszaadják a békét, a megnyugvást, tengernyi vajadásnak a gyógyulást. Becsületesen várunk eddig, viseltük az elviselhetetlen megáldozottság keresztjét, amit ők tettek a vállunkra, most vegyék le végre és értsék meg: a jelen bizonyítja a jövő lehetetlenségét.

Nem nagy idő tizenhét esztendő a történelemben, de elég arra, hogy a magyar feltámadás jogosultságát hirdesse és a megsemmisést megébrsresse. Így élni nem tudunk, de — nem is akarunk.

Az Országos Református Szeretetszövetség fagylaltdélutánja

Az Országos Református Szeretetszövetség vasárnap, június 6-án délután 4 órai kezdettel az új Dóczy udvarán tartja fagylaltdélutánját. A város közönsége nagy érdeklődéssel várja ezt a kedves, minden évben megismétlődő mulatságot. Maklárj Károlyné Főtiszteltetésű Asszony vezetésével lelkes hölgygárda bűző munkásságot fejt ki a fagylaltdélután sikere érdekében. Aki háziasszonyok részéről nem részesült volna meghívásban, azt a Szövetség asztalánál szeretettel fogadja a rendezőség. — Belépőjegy ára 1 P. A jegynek két 20 — 20 filléres szelvénye van, ezek mindenké jogosít egy adag fagylaltra, virslire, vagy sörre. Külön táncosjegyet is bocsát ki a rendezőség 50 fillért, melynek szintén van egy 20 filléres levásárolható szelvénye. Jegyeket a helyszínen is lehet váltani vasárnap délután fél 4 órától kezdve. (a)

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.— egy óra 1.50 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK, JUNIUS 4.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 7.20: Étrend, közlemények. 10: Hírek. 10.20: Emlékezés Wosinszky Mórra. Irta Kliegl Lajos dr. (Felolvasás.) 10.45: A főzelékfelőkről. Irta L. Hilbert Emilia (Felolvasás.) 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12.05: Magyar Béla és cigányzenekara muzsikál. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30: A német államvasutak alkalmazottainak zenekara. 14.40: Hírek. Utána: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 15: A 68. jótékony célú állami sorsjáték húzásának közvetítése a pénzügyigazgatóság húzási terméből. Beszélő Turchányi István. 16.15: A rádió diákléletrajza: Kossuth Lajos ifjúkora. Nemeth Béla előadása. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17: Bonkowska Agnes énekel, zongorakísérettel. 17.35: Edes anyanyelvünk. Irta Halász Gyula. (Felolvasás.) 18: Sportközlemények. 18.15: Hanglemezek. 19.10: A skót viccek városa. Dezső László előadása. 19.40: Dr. Langsfeld tüzén magyar nótákat zongorázik. 20: A Filmharmóniai Társaság hangversenyének ismertetése. 20.10: A „Juniusi betek” előadásai sorozatában a Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. Szünetben kb. 21: Hírek. A hangverseny után kb. 22.10: Időjárásjelentés. 22.15: Közvetítés a Déneséteremből. Rigó Janosi és cigányzenekara muzsikál, Sztáray Márton énekel. 23: Hírek angol nyelven. 23.05: Arnold Tonybee angol nyelvű előadása: Peaceful Tonybee angol nyelvű előadása. 23.15: Közvetítés a Gellért-szllóból. Komor Géza jazzzenekara játszik. 0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18: 1. Csillagos éjszaka. 2. A kis vitéz: Révész Béla elbeszélései. (Felolvasás.) 18.35: Állatkivitelünk történetéből. Huszti Dénes dr. előadása. 19.10: Filmrészletek. — Hanglemezek. 20: A rádió szalonzenekarának műsora. Közben 20.30: Hírek.

— **Hítvédelmi előadás.** Tömör Lajos, a diakonusképző intézetben nagy buzgósággal munkálkodó református segédlelkész tart ma délután hat órai kezdettel előadást a Kálvinisták Templomegyesülete által rendezett hitvédelmi előadás-sorozatban. Az előadás az egyház tanástermében, Kálvin tér 17. sz. lesz, belépődíj nincs.

— **A Máv. nyugdíjasok asztaltársasága** 5-én, szombaton este 7 órakor tartja összejövetelét: Barona u. 9. (.)

— **Mesedélután a Vitézi Székben** (Bethlen u. 3. sz.). Június hó 5-én és 6-án d. n. 4 órai kezdettel az Eleven képeskönyv fog színe kerülni sok gyönyörködhető szépségével. Minden gyermeket szívesen látunk. Helyigénylés a Székház házfelügyelőjénél. (.)

Nem tudják, mi okozta Berky József tüzoltó hősi halálát

Budapest, június 3. Tegnap este — mint megírtuk — a Globus nyomda Aradi uccai üzemébe hívták a tüzoltókat. A rotációs gépteremben támadt a tűz. A tüzoltók gázalarcos rohamesapatának 8 tagja rohant be először a terebe, amelyet teljesen elöntött a füst. Mikor a tüzet eloltották, a tüzoltók megdöbbenve vették észre, hogy egyik társuk, Berky József 30 éves tüzoltó hiányzik. Néhány perccel később

Berky Józsefet holtan megtalálták a rotációs tereben.

Azonnal megindult a vizsgálat, hogy mi okozhatta a szerencsétlen tüzoltó halálát. Vizsgálatot indított a budapesti tüzoltóság, de vizsgálja a haláleset körülményeit a főkapitányság is. Berky József füstalarcát szakértők vizsgálták meg, mert az volt a feltevés, hogy az alarc nem működött megfele-

lően, átengedte a füstöt és ez ölte meg a fiatal tüzoltót. Ez a feltevés azonban mára megdőlt.

Munkatársunknak a budapesti tüzoltóságon a következőket mondták Berky József haláláról:

— Valószínűnek tartjuk, hogy amikor a tüzoltók berohantak a füsttel teljesen elborított terebe,

Berky József megboltlott, nekivágódott valaminek és zuhanás közben kapott valamilyen halálotkozó sérülést.

Az is lehet, hogy szívrohamot kapott a nagy füstben és ez okozta halálát.

— Mindez természetesen csak feltevés. Berky József holttestét fel fogják boncolni és a boncolás fogja megállapítani a halál végleges okát. Temetéséről még nem is történt intézkedés, mert megvárják a boncolás lezajlását.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban.** Pénteken este szombatköszöntő ima hét óra húsz perckor. Szombaton reggel hét órakor. Délelőtt újhold hirdető ima muszaf feltizenegy órakor. Délután öt órakor. Szombatyévi ima nyolc óra húsz perckor. — **A Kápolnás uccai templomban szombaton reggel egyegyed nyolckor.** Délelőtt fél tízkor gimnáziumi ima. Délután négy órakor ifjúsági istentisztelet, ünnepi beszédet mond Grünhut Henrik hittanár, öt órakor bibliai magyarázat és felhat órakor mincha ima. Hétköznapokon reggel félhétkor, este hét óra ötven perckor. Hétfőn és esütörtökön a Kápolnás uccai templomban reggel egyegyed hétkor.

— **Istentiszteletek az orth. izr. templomban.** Péntek d. u. 7.27, szombat reggel 7.30, d. u. 4.45 órakor. Szombat kezdete péntek d. u. 7.17, szombat vége este 8.25 órakor.

— **A Nagyerdei Bibliakör** e hó 4-én, pénteken délután 6 órakor tartja záró összejövetelét Komlóssy úti 37. alatt. Bejárát van a Dóczy József ucca 2. sz. alatt.

— **Háziasszonyok!** Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tészta-recepteket megkapja, ha még ma kéri a **Dr. Oetker-féle világhírű fényképes receptkönyvet**, melyet barkinek ingyen megküld a gyár: Dr. Oetker A., Budapest, VIII., Conti ucca 25.

— **Bérmá ajándékok nagy választékban** olcsó árakon Rothmann ékszeresztől, Piac ucca 46.

— **Sztalin gyermekei előre tudták az iskolai vizsgakérdéseket** Varsóból jelentik Moszkvában nagy iskolai panamát leplezték is. Kiderült, hogy Sztalin két gyermeke azért olyan kitünő tanuló, mert előre tudták a vizsgakérdéseket. Moszkva leghíresebb iskolája a 25. számú iskola, amelyet mindig példaképül szoktak állítani a külföldi látogatók elé. Ebbe az iskolába jár Sztalin két gyermeke, a 16 éves Vaszilij és a 11 éves Szevtlana. Ez az iskola mutatta fel mindig a legjobb eredményeket, mert a vizsgákon ennek a növendékei feleltek mindig a legjobban. Most váratlanul megjelentek az GPU emberei, magának Jezsovnak, Jagoda utódnak vezetése alatt. Jezsov, mint a kommunista párt ellenőrző bizottság kiküldötte, szigorú vizsgálatot folytatott az iskolában, amelynek eredményeképpen Groza igazgatót szigorú megrovásban részesítették. Tolstov igazgatót pedig azonnal elbocsátották és mint a kommuniké mondja, egyéb módon is megbüntetik. A moszkvai híradás nem számol be arról, hogy vajjon mit szóltak ehhez a mintaiskola diákjai.

— **A Kollégium tanévzáró istentisztelete.** A református Kollégium június hó 8-án, kedden délelőtt 10 órakor a Nagytemplomban tanévzáró istentiszteletet tart. Az istentisztelet sorrendje: 1. Fennálló ének: 7. dics. 1. vers: Im bójütünk... 2. Gyülekezeti ének: 278. dics. 3. vers: Boldog, kinek... 3. Imádkozik Varga Jenő ref. tanítóképzőintézeti vallástanárr. 4. Szigethy: 43. zsoltár. Éneklj a Kollégiumi Kántus. 5. Záróének: 245. dics. 10. vers: Dicséret, dicsőség... A köznevelést vezeti: Bodnár Lajos tanítóképzőintézeti tanár.

— **Rádióját, villanyát** Nánássynál szereltesse. Átalakítások rövid- és hosszuhullámra. Kálvin tér 3.

— **Túristaság.** Mátraházán június 13-án tartandó vándorgyűléssel kapcsolatos kirándulásunk feltételei hirdetőtábláinkon olvashatók, jelentkezéseket június 5-én délig okvetlenül kérem. Vezető: (.)

— **Gönczi Gábor kálybásmester** üzemét Montj ezredes ucca 3. alá helyezte. Bejárát Burgundia uccából. Raktáron legmodernebb cserépkályhák. Telefon: 25-68.

— **A világ vallási statisztikája.** A Living Church összeállítása szerint a föld kerekégén a vallások ma a következőképpen oszlanak meg: római katolikusok: 331.500.000, görögkatolikusok: 144.000, kopt katolikusok: 10.000.000. A katolikusok száma összesen 485.500.000. Protestánsok: 169 millió 800.000, anglikánok: 37.100.000, keresztények összesen: 692.400.000. Zsidók: 16.140.000, mohamedánok: 290 millió 150.000, budhista: 150.180.000, hinduk: 230.150.000, Konfucius hívei és taoisták: 350.600.000, sintoisták: 25.000.000, animisták: 135.650.000, különböző más vallások: 50.870.000. Nem keresztények összesen: 1.167.610.000.

— **Pályadíjnyertes polgárista.** Az egyik nagy magyar gyár az ország összes polgári iskolai növendékei között pályázatot hirdetett a gyár készítményeinek reklámjára. A pályázaton tizenkét polgári iskola növendékei versenyeztek egymással. Az első díjat a debreceni izraelita polgári leányiskola IV. osztályos növendéke, Lichtmann Klára nyerte. Az első díjat nyert diáklány Adler Miklós rajztanártanítványa.

— **Hat hónap jegyzalásért.** A tavasszal Deák Márton jözsai napszámok községéből jegy nélkül akart Debrecenbe utazni. A vonaton azonban lefűlelte a kalauz és feljelentést tett a napszámok ellen. Deák Márton esütörtökön került a debreceni büntetőtörvényszék elé. Kiderült, hogy már többször volt bűntette és ennek alapján a bíróság hat hónapi börtönbüntetéssel sújtotta. Az ítélet nem jogerős.

FIGYELEM!

Mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait, butorát fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot

SZEKERES fest.vallalat o.

Debrecen, Homok u. 122.

Telefon 13-19.

A szolgáló elűzette a gazda szalmazsákjába rejteit 170 pengőt

Daróczy Eszter háztartási alkalmazott volt ifj. Szabó András püspök-ladányi lakos, kerektszai tanyáján. Hogy a gazdája a városba ment, gondolta, kicseréli frissel a szalmazsákjait már törött, avult szalmáját s befűtött vele a sütéshez. Fűtés közben egy 5 pengős esett ki a szalmából. Mihelyt gazdája hazajött, Daróczy Eszter az 5 pengőt átadta neki.

— Hát a többi pénz hol van? — hördült fel a gazda.

— Többől nem tudok. Ennyi esett ki a szalmazsákjából, — mondotta az asszony.

Kiderült, hogy távozása előtt 170 pengőt rejtett el a gazda a szalmazsákjában. Két 5 pengőt, a többi papírpénz volt. Daróczy Eszter lopás gyanújába keveredett. Jöttek a csendőrök, vallattak. Kevés pénz volt a holmijai között, de a 170 pengő nem került elő. A cseléd nem tudott a szalmazsákba rejtett pénzről, az bizonyára a tűbe került, az 5 pengős kicsúszott valahogyan a többi mellől.

A 44 éves asszony azonban nem bírta túlnéni a gyanút, a szégyent, körülbelül 2 deci marófogódat ivott. A hatóság orvos mentőket hívatott ki Daróczy Eszterhez, akik a debreceni klinikára szállították. A szerencsétlen asszony valószínűleg életével fizeti meg hogy gazdája a szalmazsákba rejtette a pénzt.

— **Ha étvágytalan, úgy igyék** néhány napon át reggelenként égyomorra télpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbe jöhet. Az orvosok ajánlják.

— **Eredményhirdetés.** A Debreceni Gyorsírók Társasága versenyeredményeinek kihirdetése június 9-én, szerdán lesz a Kereskedelmi Akadémián. Előadást tart: dr. Horváth Gyula Radnai munkásságáról, az eredményeket kihirdeti dr. Naményi Gyula tanár. (.)

— **Révész Imre a jövő évi teológiai dékan.** A hittudományi kar tegnap dr. Révész Imre egyetemi tanárt választotta meg a jövő tanévre hittudományi kari dékannak.

— **A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete** június 6-án, vasárnap egésznapos batyus kirándulást rendez a Guthra. Indulás az epreskerti faraktári kislátlomárról 8 órakor. Utiköltség odavissza 60 fillér. Jelentkezés az Egyesület Sess ucca 2. szám alatti helyiségében este 6 után, vagy kint inulás előtt a rendezőségél. (.)

— **HIRDETMÉNY.** Debrecen város tulajdonát képező 1 drb törzsménesebeli kanca csikójával június hó 8-án, kedden reggel 9 órakor a Baromvásárron tartandó nyilvános árverésen eladásra kerül. Gazdasági Tanácsnok. (.)

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Június 4., péntek: Aszód (sertés), Buj (havi), Eger (havi), Gyöngyös (havi), Pácsa (havi), Perkáta, Sarkad Szil.

Június 5., szombat: Baja (állatvásár), Csanádpalota, Hedrehely, Kisújszállás (havi).

Repülőgéppel lezuhant és szörnyethalt Mola tábornok, a nemzetiek északi hadseregének parancsnoka

London, június 3. Az angol sajtó lezártnak tekinti a Deutschland és Almería bombázásának ügyét. Ma reggel már egyetlen londoni lap sem foglalkozik vezércikkében ezzel a kérdéssel. A diplomáciai szerkesztők is csupán arra szorítkoznak, hogy beszámoljanak arról, milyen fáradozások történtek abban az irányban, hogy Németországot és Olaszországot ismét visszavigyék a benemavatók bizottságba.

Páris, június 3. A Petit Parisien úgy véli, hogy a spanyolországi eseményekkel kapcsolatban kialakult nemzetközi helyzet továbbra is biztató és kedvező kilátást nyújt arra, hogy

Anglia, Franciaország, Németország és Olaszország között megegyezést létesítsenek,

amivel lehetővé teszik a német és az olasz kiküldöttek visszatérését a benemavatók bizottságba. A lap reméli, hogy sem Salamanca, sem Valencia nem ellenzi azt a gondolatot, hogy a spanyol kikötőben

biztonsági zónát

állítsanak meg és ezt az övezetet tisztelvényben is fogja tartani.

Az Oeuvre szerint felesleges a kérdést a Népszövetség elé terjeszteni, — mert csupán platói szavazatra van kilátás, amelynek eredménye az lenne, hogy késleltetné és akadályozná a békebiztosító hatalmak fellépését.

A Petit Journal megállapítja, hogy a spanyol ügyekre vonatkozó megbeszélések az utóbbi napokban reményt ébresztettek olyan megbékülésre, amely nem csupán a spanyol polgárháborúra terjedne ki, hanem ezen túlmenően egyéb kérdésekben is biztosítaná a 4 nagyhatalom egyetértését.

Róma, június 3. Mértékadó olasz körökben csütörtök este kijelentik, hogyha a londoni bizottság Német- és Olaszország javaslatai nyomán határozott biztosítékot kap a valenciai kormánytól arra, hogy olyan támadások, aminek a Barlettát és a Deutschlandot érintik, többé nem fordulnak elő.

Olaszország hajlandó azonnal elfoglalni helyét a londoni benemavatók bizottságban.

Berlin, június 3. A wilhelmshafeni titkótól ma kifutottak a spanyol vitékei a 3. torpedóromboló flotilla egységei. A Köln cirkáló legközelebb szintén elindult a spanyol vizekre. Ezzel egyelőre lezárták a spanyol vizeken levő német tengeri hadak megerősítését.

Salamanca, június 3. A salamancai rádióállomás jelenti csütörtökön este fél 8-kor:

Emilio Mola tábornok, az északi hadsereg vezére, a biscayei fronton felérő repülésre szállt fel.

A tábornok gépe sűrű ködbe jutott és lezuhant. Mola tábornok, szárnysegéde, két vezérkari tiszt és két repülőgép vezető meghalt.

Vittoria, június 2. A Havas iroda küntudósítójá jelenti: Mola tábornok repülőgépe, amelyen az északi hadsereg főparancsnoka Valladolidba akart utazni, Briviesca közelében zuhant le.

Mola tábornok holttestét felismerhetetlenségig összezúzódva találták meg 25 méternyire a gép roncsaitól.

Csak köpenyről ismertek rá. A repülőgép többi utasa szintén életét vesztette. A szerencsétlenség oka még ismeretlen.

A HADÜGYMINISZTERIUM JELENTÉSE

Valencia, június 3. A köztársasági kormány hadügyminiszteriuma közli: Huszonegy bombavető gép ugyanannyi vadász gép védelme alatt bombázta az ellenség langranjait és sierra guardarra-

mai állásait. Egy ellenséges gépet lelőtünk és a sori pályaudvaron felgyújtottunk egy vasuti szerelvényt.

A FELKELŐK JELENTÉSE

Salamanca, június 3. A felkelő csapatok főhadiszállásának jelentése:

Csapatunk visszaverték a köztársaságiak támadásait a langranjai arcvonalon és az ellenség nagy veszteségekkel visszavonult. A Sierra Guadarramában tizenöt ellenséges repülőgépet lelőtünk.

Páris, június 3. Az Agence Radio madridi jelentése szerint a köztársasági hadsereg északi seregét átszervezték. Hivatalos jelentés szerint az északi hadsereget a valenciai kormány nemzetvédelmi miniszterének hatásköre alá helyezték. Az északi hadsereg két hadtestre oszlik: az asturiai és a baszk hadtestre. Az asturiai hadtest főparancsnoka Llano de la Encornienta tábornok, a baszk hadtesté pedig Urribari tábornok.

Apácaruhában menekült Debrecenből az ál-Kecskés Ferencné?

Meglepető bejelentés érkezett tegnap a debreceni rendőrséghez az ál-Kecskés Ferencnével kapcsolatban. Jelentkezett egy debreceni iparművész, aki a Szent Anna utcán lakik és mondta, — hogy az elmúlt héten egy apácával utazott Debrecenből Budapestre és vele hosszasan beszélgetett. Az apáca feltűnő bőbeszédű volt és elmondta: Szatmárról jön és Sopronban van dolga. Beszélgetés közben eldicsékedett az apáca, hogy milyen könnyen átjuthat egy apáca a határon, nem vizsgálják meg a holmiját és utlevélét is csak felületesen nézik meg.

Ujszászon szállt ki az apáca, akitnek külseje teljesen megegyezett Kecskés Ferencné személyleírásával.

De legfeltűnőbb volt, hogy mikor az iparművész úgy köszönt el, hogy — »Dicsőítsék az Ur Jezus«, az apáca egész közömbösen válaszolt: »Jónapot«.

Az iparművész határozottan felismerte az apácában Kecskés Ferencné, utána is ment, de egy pillanat alatt eltűnt a szemel elől a különben kis forgalmú pályaudvaron.

A szenzációsnak mutató bejelentés alapján a debreceni rendőrség új nyomon üldözi a szélhámosnőt, akinek újabb áruhájáról és trükkjéről a budapesti rendőrséget is értesítették.

Nem lehetetlen, hogy az agyafut szélhámosnő valóban Debrecenben, vagy környékén bujkált

és a gyanút elhárító apácaruhát választotta menekülésének eszközekül.

SPORT

SPORTNAPLÓ

Ujváry, a Boeckay—Nemzeti mérkőzés kitudó játékezője, akit a debreceni közönség a szezonnyitó Ujpest-mérkőzésen annyira megkedvelt, felidőben panaszkodott a közönségre, hogy hamar elfelejtette az Ujpest-mérkőzésen tanúsított hibátlanságát és néhányszor élesen kifakadt ítéletei ellen. Ujváry hangsúlyozta, hogy csakis szándékos gáncsolás torol meg, mert a labdát való küzdelemben előforduló bukdácsolást nem bünteti szababrugással. El kell ismerni, hogy Ujváry ezt az elvet következetesen alkalmazta és éppen ezért játékezőzése minden tekintetben kifogástalannak bizonyult.

A Boeckay csütörtökön korán reggel 12 játékosal indult el Krakóba, ahol a Gracovia harmincéves jubileuma alkalmából tornán vesz részt. A jubileumról díszes program jelent meg, amit a Boeckaynak is megküldtek. A Boeckay Kósa—Gyulai, Vágó—Palotás, Boros, Békési—Orosz, Berecz, Teleki, (Finta) Takács, Hajdu csapattal fog kiállni, illetve Teleki és Finta felváltva játszanak centert. A Gracovia elleni

pénteki mérkőzést szombaton követi az igazi nagy attrakció: a Boeckay találkozója az osztrák Admirával. Vasárnap már lesz ott a Boeckay, a döntőt ekkor játsza le a Gracovia ellen.

Az országos amatőrbajnoki küzdelmek során az első fordulónál Kelet-bajnoka Nyugat-bajnokával kerül szembe. A nyugati bajnokságban hónapokon keresztül a Soproni Vasutas vezetett, de a vasárnap lezajlott derbyn a győri ETO 1:0 arányban legyőzte és egy ponttal megelőzte a már biztos bajnoknak vélt vasutasokat. Mindkét csapatnak egy-egy mérkőzése van csak hátra és ha az ETO megnyeri a magáét, június 20-án ő játszik Debrecenben a DVSE ellen.

Ma, pénteken kerül sorra Budapest—Debrecen tornaversenye. Debrecen csapata a következő: Tóth, Mogyoróssy, Szabó, Bornemisza, Simonfalvy, Both és Batiz. Különösen az egyéni számban várnak nagy küzdelmet Tóth, az újdonsült magyar bajnok, Pelle és Péter között.

Holnap, szombaton este felkilenc órákor világszenzáció a Csokonai Színházban

MENAKA

hindu ballett és zenekar

egyetlen vendéjátéka.

Rendes helyárak!

Jegyek a nézváránál!

Ma lesz a ref. gimnázium olaszországi utjáról a vetített képes előadás

A ref. gimnázium husvétkor nagy-szerű tanulmányutat tett Olaszországba. Remekszép felvételeket készítettek és így kitűnő vetített képes előadást rendeznek ma délután négy órákor a Déri múzeumban. Belépődíj nincs. (o)

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Megalakult a Sugár-kabaré

A Csokonai-színház bezárta kapuit, a társulat tagjai nagyrészt elutaztak, alig néhányan maradtak csak Debrecenben. Itt maradt azonban a debreceni színtársulat néhány kitűnő tagja: Somlay Julia, Nagy Erzsébet, Sugár Mihály, Szabó Imre, Balázs János és itt maradt a kiváló karmester, Kordos István. Az itt maradt tagok Sugár Mihály vezetésével kabarétársulatot alakítottak annak a szünetnek a tartamára, mely a pesterszobeti bevonulásig terjed és vasárnap este már fellépnek Debrecenben. Vasárnap este fél 9 órákor mutatkozik be a kabaré a Bózsabokor vendéglőben.

A Sugár-Kabaré a legszellemesebb bohózatokat adja elő a vasárnap esti fellépés alkalmával. Az estét a vídám kabarétréfákon kívül Sugár Mihály déris konferálása és kupléi teszik még vidámabbá. A közönség máris nagy érdeklődéssel várja a népszerű debreceni színes kabaréelőadását, amelynek belépődíja egyébként is igen olcsó. A helyárakat 20 fillértől 1 pengőig állapították meg.

KÖZGAZDASÁG

A RÖZS 20-25 FILLERREL OLCSÓBB
Rözs júniusra: 21.00, 20.77, zárlat 20.60—20.70.

Ujzós októberre: 16.50, 16.53, 16.41, zárlat 16.40—16.41.

Tengeri júliusra: 11.70, 11.75, 11.60, zárlat 11.61—11.63, augusztusra: 12.10, 11.97, zárlat 11.97—11.99.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 19.55—19.75, 78 kg-os 19.75—19.95, 79 kg-os 19.90—20.10, 80 kg-os 20.10—20.30, felsőtiszai 77 kg-os 19.55—19.75, 78 kg-os 19.75—19.95, 79 kg-os 19.90—20.10, 80 kg-os 20.10—20.30.

Rözs: 20.30—20.50.

Tengeri: tiszántúli új 11.20—11.35.

Búza: 150 mm felsőtiszai 80-as 20.20, 150 mm felsőtiszai 79-es 19.90, 150 bíhari 80-as 20.15.

SERTÉSVÁSÁR

Előz: napi maradvány 350 darab, mai felhajtás 3707, összesen 4057 darab. A vásári állományból angol felhajtás 1127. Árak: I. uradalmi zsír-sertés páronként 340 kg-on felül 103—105, I. rendű szedett 95—98, silány 84—88, angol sonkasertés II. rendű 94—98, exportzsír márkázott 170 fillér kg-ként. Az irányzat lanya volt.

HIVATALOS

VALUTAARFOLYAMOK

1 angol font 16.70—16.90, 100 cseh korona 10.75—11.95, 100 dinár 7.50—7.95, 100 dollár 338.55—342.55, 100 francia frank 14.95—15.25, 100 leu 2.80—3.00, 100 líra 17.40—17.90, 100 500 és 1000 líras bankjegyek kivételével, 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 77.20—78.10.

— A Magyar Jövő Szövetség szombaton este fél hét órákor tartja a Szövetség helyiségében év közgyűlését. A közgyűlés a megjelentek számára való tekintet nélkül határozathozatalra képes. A közgyűlés tárgya a Szövetség hirdető-tábláján megtekinthető. Elnökség.

KÖNYVEJHAZ

Agostino Savelli: *Itália története*. Nincs a földnek egyetlen pontja, amelyhez a mai kultúremléknek több gyökere fűződne, mint Itáliához. Művészeti, politikai, tudományos és vallásos-világnézeti szempontból egyaránt minden szál oda utal. Mikor tehát valaki ennek a földrésznek és a rajta forgott népeknek történetét írja meg: az egész európai faj kulturális harcainak és fejlődésének pályafutását adja. Ezt a lázas, izgalmas ütemű történetet, amely érdekességében a legfantasztikusabb regényt is felülmúlja, mesteri kézzel oldotta meg Savelli, a kiváló olasz történész. Azonkívül, hogy a történelmi eseményeket oknyomozóan követi, mindig mély és széleskörű társadalmi és művelődési rajzot ad, úgyhogy Olaszország történetét minden mozzanatában szemünk elé állítja. Az események, adatok zsutoltsága mellett minden eleven és

plastikus ebben a könyvben történelmi hitelesség és frői érzékeltetés egyaránt előmozdítja, hogy minden komoly ember számára ez a könyv nélkülözhetetlen kézikönyvvé váljék.

Agostino Savelli: *Itália története* című műve most jelent meg az Athenaeum történelmi sorozatában, ára egész vászonkötésben 4.80 P.

ad. 18,666/1937 I. — Debrecen sz. kir. város polgármesterétől.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Baromvásártéren elhelyezett lőtéren létesítendő lőcsarnok s vele kapcsolatos felépítmények I. föld, közműves és elhelyező II. ács, III. bádógos, IV. tetőfedő munkáinak vállalatbaadására nyilvános versenytárgyalást hirdetek. A közszállítás költségei szabályszerűen biztosítottak. A munka odaítélés után azonnal megkezdendő és 45 munkanap alatt befejezendő. Az előírt s szabályszerűen kiállított sa-

játkezőleg aláírt ajánlat összefüvése és a hátalapon cégszöveget tartalmazó pecséttel ellátva és „Ajánlat a Baromvásártéren levő levente lőtéren lőcsarnok stb. létesítési munkáira” felírással pecséttel lezárva és sértetlen borítékban 1937 évi június hó 21-én, hétfőn délelőtt 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalában nyújtandó be. — A beérkezett ajánlatok ugyanazon napon délelőtt 11 órakor a városbáza kistanácstermében nyilvánosan bontatnak fel, mely eljárásról ajánlattevők, vagy meghatalmazottak jelen lehetnek. A kiírási művelet, valamint a jelen kivonatos versenytárgyalási hirdetményt kiegészítő részletes versenytárgyalási feltételeket ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (női ipariskola, II. emelet, 12. számú szobájában) díjtalanul kaphatják meg. Részletes felvilágosítás és a tervek megtekinthetők a műszaki ügyosztály II. emelet 3. számú helyiségében. Debrecen, 1937 június hó 2.

Dr. Külesey Sándor sk. polgármester.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező a Gyugyori-csárda földjéből kiszakított 7 khold 1486 négyyszögöl, — a Kishegyesi út 34 B. szám alatt 567 8 négyyszögöl a Hadházi ú. 1 khold 1491 négyyszögöl területű ingatlanok 1937 október elsejétől kezdődő három, illetve egy évre bérbeadásra kerülnek. Az árverés a városbáza tanácstermében 1937 június hó 9. napjának délelőtt 9 órakor lesz megtartva. Árverési szándékozók a kiírási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt a város házipénztáránál letétbe tartoznak helyezni s az erről szóló letéti jegyet az árverelő bizottságnál bemutatni. Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztályban (városbáza, félmelet 16. számú szoba) megtekinthetők. — Debrecen, 1937 június hó 3.

Polgármester.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNA P 50 FILLER, VASÁRNAP 70 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosításai készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Hatóságilag engedélyezett végkiarúsítás

Debrecen, Ferenc József út 10. sz. a. Nagytelom mellett levő rőfös, férfi és nőidivat, kötött-, szövött-áru üzletemet megszüntetem. — Árukészletemet az iparhatóság 14.190—1937. B. számú engedélye alapján július hó 31-ig kiarúsítom. Biró Márton. 5086

Fürdőtrikók legolcsóbban

HAVAS Harisnyaházban Bádógos ucca 1.

Tűzifát

tűzésre, nyári tüzelésre — cser, tölgy, nyár, akác, bükk, vegyesen aprítva — 100 kg-ot már házhoz szállítva P 4-ért ajánl Vágó József tűzifa és szén telepe. Katonatisztek, aitisztek. „Unio” tagok beszerző helye. Margit-fürdőnél. Telefon 10—24. 906

Betöltendő állás

Kifutófiú vagy leány felvétetik — Grosz Jenő fűszerkereskedésében, Szent Anna 51. 5136

Varrodába

segédleány, ki a vasalásban is jártas, felvétetik. József kir. herceg u. 54. keresztpület 533

Bejáró

mindenesleány felvétetik azonnalra. Ujságíró Club, Piac ucca 26., I. em. 514

Kifutófiút

azonnalra felveszek. Bicskivel előnyben. — Klór, Gazgyár u. 4. 517

Mindenes

bejárónó azonnalra felvétetik. Kis Hungaria, — Arany János 2.

Előnyös

javadalmazással keresünk biztosítások szerzésében jártas és jó referenciával rendelkező urakat. Duna Biztosító, Szent Anna ucca 1. 543

Lakást keresők

Kertesházban bútorozott szobát keresek tisztviselő. Zongora előnyben. Címeket Boeskaik étkezdébe, Hatvan u. 6., Nagyné névre. 1217

Bútorozatlan

szobát keresek azonnalra belvárosban. Cím a kiadóban. 1287

Kiadó lakás

Központban tiszta uccai vagy udvari szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5042

Teljesen

különbejárattal — csinosan bútorozott szoba parkirozott udvarban kiadó. Péterfia 48., hátul az udvarban. Érdeklődni Tothnénel vagy a tulajdonosnál. 5095

Egyszerű.

udvarra nyíló bútorozott szoba egy személy részére kiadó. Erzsébet u. 14. 5110

Bútorozott

szoba Nagyerdőhöz, egyetemhez közel, fürdőzöknek, nyaralóknak kiválóan alkalmas, kiadó. Andaházy ucca 3. sz. Fürdő ucca 5. sz. 5114

Különbejárattal

bútorozott szoba fürdőszobahasználattal egy, esetleg két személynek kiadó. József kir. herceg u. 14. 546

Augusztusra

háromszobás, parkettes, eselédzsobás lakás kiadó. Batthyány u. 14. 1291

Kiadó

nyaralószerű 2 szoba, előszoba, konyha, kamara, fürdőszoba új berendezéssel augusztus 1-re. Cegléd u. 16. 1288

Ingatlan

Oleó házhelyek eladó a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12 I. emelet. 3412

Családi

háznak alkalmas üres telek, Csap és Vendég uccára nyíló, eladó. Erdeklődni Erzsébet u. 14. 5099

Árúletek

Hentes- és mészárosüzlet forgalmass helyen azonnal kiadó. Ertekezhetni Erzsébet 5. 530

Rádió

Rádió villanszerelés, javítás legolcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek Miklóss ucca 2. 200

Vétel

Fémárák estek, mézís legmagasabb áratok fizetem: rézért ólomért, cinkért, óskenvasért. Weissenberg Hugó Simonffy ucca 57. 5127

Kertipadot,

jókarban levőt megvételre keresek Cím a kiadóban. 5028

Pénzt adok

bútorért, zálogjegyéért. — mindenféle ingóságért. — Hívásra jövök. Barnáné, Csapó u. 16. 181

Fáy arcképes tégelyeket visszavesz

Grósz Nagy Ferenc Arany egyszarvú gyógyszerára (Szinház mellett). 5108

Ülökádat,

jókarban levő fotelkádat keresek. Cím a kiadóban. 5139

Ócskavasat,

gépeket, szerszámokat, — mindenféle fémeket veszek, adok, eserelek. Új és ócskavasüzlet, Simonffy ucca 57. 5129

Egy

jókarban levő kasszát, — 3-as, 4-es — megvételre keresek. Günsz Lipót, Szepességi u. 17. sz. 539

Eladás

Teherautó, háromtonnás, prima állapotban oleón eladó. Hatvan u. 31. Bónis. 525

Szőlőkaró,

hasított akác — minden mennyiségben és méretben kapható házhoz szállítva Forgácsnak mázsája 2.— pengő Vágó József Margit tűzifa és szénkereskedés vállalatánál, Margitfürdő mellett. Telefon 10—24. 906

Fehérneműk,

ágyhuzatok, asztalneműk, lorgnet és többféle dolgok eladók. Cím a kiadóban. 5134

Oktatás

Német anyanyelvű ír irodalmi német nyelvre tanít s tárgyalást folytat. Hatvan ucca 1., I. kapu, III. 54

Ajánlat

Keszler nemcsak kerékpárban és alkatrészben a legolcsóbban hanem a javításba adott kerékpárokat jóformán felértékelt javítja Széchenyi u. 1. 9305

Legszébben

tisztít gallerókat Első Budapesti ruhafestő, vegyértisztító. Felvételi hely: Hatvan u. 16. 5096

Alföldi légyfogó

100 darabonként P 120, — 100 darab szépmintájú új állványpapír 2.30-tól Lindenfeld és Schwartz rövidárunagykereskedésében, — Debrecen, Degenfeldtér 7. 5111

Vagonrakomány

prima használt szekér- és kocsiráfok érkeztek. Simonffy ucca 57. 5125

Ponty,

elő, biharugrai oleón kapható Halesarnokban, József királyi herceg ucca 2. Vigmozi bejáratnál szemben. Telefon 10—65. 5137

MAKULATURA

kapható a kiadóhivatalban Piac ucca 49. szám

Ellátás

Ízletes, jó és oleó házikoszt az Ujságírók Clubjának éttermében fogyasztható. — Piac ucca 26., I. em. Bejárat a bórindós üzlet mellett. 5111

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Debreceni Független Ujság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T. József király herceg ucca 1. szám